ІНСТИТУЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА ГЛОБАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО В ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

КРОССЕКТОРАЛЬНИЙ ПРОЄКТ

«УКРАЇНА: ІСТОРІЯ. КУЛЬТУРА. ІДЕНТИЧНІСТЬ»

Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю

ІНСТИТУЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА ГЛОБАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО В ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

21–23 серпня 2025 року
Одеса

Міністерство культури України
Одеська національна наукова бібліотека

ІНСТИТУЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА ГЛОБАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО В ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

Одеса, 21–23 серпня 2025 року

Одеса, 2026

УДК 008-049.34(477+100)(06)

Упорядники:
С.М. Герасимова, М.В. Миргород
Відповідальна за випуск
Л.В. Арюпіна
Редактори:
Н.Г. Майданюк, І.С. Шелестович

Інституції національної памяті та глобальне партнерство в збереженні культурної спадщини : матеріали Всеукр. наук.- практ. конф. з міжнар. участю, Одеса, 21–23 серп. 2025 р. / упоряд.: С.М. Герасимова, М.В. Миргород ; відп. за вип. Л.В. Арюпіна ; ред. : Н.Г. Майданюк, І.С. Шелестович. – Одеса, 2025. – 256 с., 4 с. іл.

До видання увійшли тексти доповідей, прочитаних на Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Інституції національної пам'яті та глобальне партнерство в збереженні культурної спадщини» (м. Одеса, 21–23 серпня 2025 р.). Представлені публікації містять теоретичні та практичні розробки українських учених, освітян, фахівців бібліотек, архівів, музеїв України з актуальних питань збереження та популяризація культурної спадщини.

Для фахівців та широкого кола читачів.

Відповідальність за зміст матеріалів, автентичність цитат, вірність посилань несуть автори публікацій.

УДК 008-049.34(477+100)(06)

ISBN

© ОННБ, 2026
© Автори статей, 2026
© І. М. Свістунова, обкладинка, 2026

Зміст

ВІД УПОРЯДНИКІВ 9

ВІТАЛЬНІ СЛОВА 15

Сергій СИДОРОВ,
начальник відділу бібліотечної справи
Управління видавничої справи та бібліотечної діяльності
Міністерства культури та стратегічних комунікацій України 16

Анатолій ХРОМОВ,
голова Державної архівної служби України,
кандидат історичних наук 18

Карло КОЛОННЕЛЛА,
директор Італійського інституту культури в Україні 20

Олександр АЛФЬОРОВ,
голова Українського інституту національної пам'яті,
кандидат історичних наук,
майор запасу Збройних Сил України 21

В'ячеслав КУШНІР,
декан факультету історії та філософії
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова,
доктор історичних наук, професор 22

Ірина БІРЮКОВА,
генеральний директор Одеської національної наукової бібліотеки,
заслужений працівник культури України 24

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ 26

Ірина БІРЮКОВА, Ліна АРЮПІНА, Світлана ГЕРАСИМОВА
БІБЛІОТЕКА ЯК ПРОСТІР ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПРОМОЦІЇ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: НАУКОВО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТА КУЛЬТУРНІ ПРАКТИКИ 27

Алла ГОРДІЄНКО
УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА КНИГА: ВІД РАРИТЕТІВ ДО АНІМАЦІЇ 36

В'ячеслав КУШНІР
КОБЗАРСТВО В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 43

Мирослава ФІЛІПОВИЧ
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ ТА ЛИТВІ 48

В'ячеслав ЦІВАТИЙ
МУЗЕЙНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ПЛАТФОРМАДЛЯ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР У XXI СТОЛІТТІ: МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ, ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ТА ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ ДИСКУРСИ.....52

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ.....57

СЕКЦІЯ 1
«ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІРИ».....58

Ольга ГОЛЬД, Максим ВАСАЛАТІЙ
ЗБЕРЕЖЕННЯ АРХІТЕКТУРНОЇ СПАДЩИНИ В ЕПОХУ ВІЙНИ: УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД.....59

Наталія ПЕТРОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ РУМУНІЇ У СПРАВІ ЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ДІАСПОРІ ТА СЕРЕД БІЖЕНЦІВ.....63

Наталя АКСЬОНОВА
ВІРТУАЛІЗАЦІЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: СВІТОВИЙ ДОСВІД.....67

Костянтин МАСЛОВСЬКИЙ
КАВА УКРАЇНСЬКОЮ: ДОСВІД УКРАЇНЦІВ В ІЗРАЇЛІ.....70

СЕКЦІЯ 2
«ІНСТИТУЦІЇ КУЛЬТУРИ, НАУКИ, ОСВІТИ ЯК ЦЕНТРИ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ».....72

Віктор ДРОЗДОВ
ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МУЗЕЇВ ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВІД МУЗЕЮ «СУВОРОВСЬКОЇ СЛАВИ» ДО ІЗМАЇЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКОВО-ІСТОРИЧНОГО МУЗЕЙНОГО КОМПЛЕКСУ.....73

Ольга ВОЛОС
КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА МІСІЯ ГАЛЕРЕЇ МИСТЕЦТВ МИКОЛАЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ІНСТИТУТУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....77

Олена СИНЯВСЬКА
КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ОДЕСЬКОЇ ПОЛОНІЇ НА ПОЧАТКУ XX ст. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ДАОО).....81

Вероніка МУНТЯН
ВТІЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ З МЕТОЮ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У ДІЯЛЬНОСТІ ОБЛАСНОГО ЦЕНТРУ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР У м. РЕНІ.....84

СЕКЦІЯ 3
«ІННОВАЦІЇ ТА ТРАДИЦІЇ У ЗБЕРЕЖЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ ТА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ».....87

Богдан МАЛИШ, Анатолій КОЦУР
ПОГРАБУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ РОСІЄЮ: ШЛЯХ ДО ПОВЕРНЕННЯ ЧЕРЕЗ ЦИФРОВІЗАЦІЮ.....88

Сергій АДАМОВИЧ
ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ В РОБОТІ РЕГІОНАЛЬНИХ КОМІСІЙ З РЕАБІЛІТАЦІЇ.....92

Петро КОСТЮЧОК
КОМЕМОРАТИВНІ ПРАКТИКИ ЯК ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНЦІВ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ НА ПОЧАТКУ 1920-х рр......98

ПІДСЕКЦІЯ
«ВІЗУАЛЬНА ПАМ'ЯТЬ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ЗБЕРЕЖЕННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ».....101

Марія ЛОБАНОВА, Ярослав ЧЕНЦОВ
ОНЛАЙН-АУДИТОРІЯ, БАЗИ ДАНИХ ТА 3D-МОДЕЛІ: УЧАСТЬ СТУДЕНТІВ ОНУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА В ОЦИФРУВАННІ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....102

Михайло САМОФАТОВ
ІСТОРИЧНИЙ АРХІВ ІНСТИТУТУ «ЛУЧЕ»: ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРІЇ ІТАЛІЇ ЧЕРЕЗ ОБРАЗИ.....107

Тетяна КУШНІР
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЛОКАЛЬНОЇ ІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ: ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ОНЛАЙН-ПРОЄКТУ «МІЙ КРАЙ, МОЯ РОДИНА У СТАРИХ СВІТЛИНАХ» ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ ТОМАШПІЛЬСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ.....110

Катерина РАДЧЕНКО
ВАЖЛИВІСТЬ ЗБЕРЕЖЕННЯ ФОТОГРАФІЇ ЯК ДЖЕРЕЛА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ТА ІСТОРИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ.....114

Андрій ПОГОРІЛОВ
МЕДІАПЛАТФОРМИ ЯК ІНСТИТУЦІЇ ПАМ'ЯТІ: НОВА ПРАКТИКА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ.....118

Ольга МИХАЙЛЮК, Ольга ТЕРЕЩЕНКО
ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ОФОРМЛЕННЯ КНИГ У КОНТЕКСТІ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ.....122

СЕКЦІЯ 4
«ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ:
ІСТОРІЯ, КУЛЬТУРА, СПАДОК» 125

Лілія ЩЕРБІН
ЗУПИНИТИ МІСТО НА ХВИЛИНУ МОВЧАННЯ:
ДОСВІД ГРОМАДСЬКИХ ІНСТИТУЦІЙ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА 126

Liliia TSYGANENKO
WOMEN IN UKRAINE'S MARITIME SECTOR
AS BEARERS OF THE REGION'S CULTURAL MEMORY.....129

Оксана СМОРЖЕВСЬКА
ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ЧЕРЕЗ НАРОДНУ КУЛЬТУРУ:
ВІД ЛОКАЛЬНОГО ДО НАЦІОНАЛЬНОГО (НА ПРИКЛАДІ ОБУХОВИЦЬКОГО
ТКАЦТВА І ТЕХНОЛОГІЇ ПРИГОТУВАННЯ ОБУХОВИЦЬКОГО СИРНИКА) 138

Тетяна ПОДКУПКО
КОБЗАРСЬКО-ЛІРНИЦЬКА ТРАДИЦІЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНЦІВ У XVII–XVIII СТОЛІТТЯХ 143

Оксана ГРИЦЮТА
МУЗЕЙНІ КОМУНІКАЦІЇ У КРИЗОВИЙ ПЕРІОД:
ПРАКТИКИ ВЗАЄМОДІЇ ТА ПРОСТІР ПУБЛІЧНОГО ДІАЛОГУ 146

Олег МЕЛЬНИК
ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ ТА ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....149

Вікторія ЛЯШЕНКО
ОДЕСЬКІ БІБЛІОТЕКИ В ІСТОРИЧНІЙ РЕТРОСПЕКТИВІ: ФОРМУВАННЯ
КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ МІСТА 153

Світлана ЯРЕМЕНКО
ВИСТАВКА «LOUVRE COUTURE» В ЛУВРІ ЯК СПОСІБ
ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ 157

Ксенія ЛІЩИНА
ОСТРІВ ЗМІЇНИЙ У СИСТЕМІ СУЧАСНИХ МАРКЕРІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНЦІВ.....161

СЕКЦІЯ 5
«БІБЛІОТЕКИ ЯК ЦЕНТРИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
ТА МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ».....166

Ольга МИХАЙЛОВА
НЕРУХОМА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА УКРАЇНИ ПІД ЧАС
РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ В ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ
ПРОЄКТАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІСТОРИЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ 167

Ірина ДРУЖКОВА
ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІБЛІОТЕК У РЕГІОНАЛЬНІЙ НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ЕКОСИСТЕМІ.....171

Олег ДЬОМІН
ВИДАННЯ США ТА ОДЕСЬКІ ВИДАННЯ ПРО США XIX СТОЛІТТЯ У ФОНДАХ ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ 175

Валентина БІЛОУС
БІБЛІОТЕКА ВДПУ ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО: ХРАНИТЕЛЬКА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ОСВІТЯН ТА ПАМ'ЯТІ РЕГІОНУ
VINNYTSIA MYKHAILO KOTSIUBYNSKYI STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY LIBRARY: GUARDIAN OF THE CULTURAL HERITAGE OF EDUCATORS AND THE REGION'S MEMORY.....180

Mykhailo BEZSMERTNYI
DIGITAL COLLECTIONS OF DRAGOMANOV UKRAINIAN STATE UNIVERSITY'S ACADEMIC LIBRARY FOR CULTURAL HERITAGE PRESERVATION AND POPULARIZATION 185

Людмила ТАТАРЧУК
ННСГБ НААН ЯК ЦЕНТР КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ: ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ 190

Ганна МАКАРЕНКО
БІБЛІОТЕКА І ГРЕЦЬКА ГРОМАДА: ГРАНІ СПІВПРАЦІ 193

Людмила ЧЕРЕДНИК
ОСВІТНІ ІНІЦІАТИВИ БІБЛІОТЕК, АРХІВІВ І МУЗЕЇВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ТА МІЖКУЛЬТУРНОГО РОЗУМІННЯ 199

СЕКЦІЯ 6
«РЕГІОНАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА: ВІД МІСЦЕВИХ ТРАДИЦІЙ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ».....203

Тетяна ЛАТАЙ
ВАЖЛИВІСТЬ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПРОМОЦІЯ ПАМ'ЯТКИ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗНАЧЕННЯ ГОРОДИЩЕ БАШМАЧКА.....204

Володимир ПАРАЦІЙ
МУЗЕЙНІ ТРАДИЦІЇ ПОВІТОВОГО МІСТА (1920–1930-mi рр.): БЕРЕЖАНИ. ПОЛЬСЬКИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КУЛЬТУРНІ ВЕКТОРИ.....208

Дмитро ГОРШКОВ, Олег ЗАДОРОЖНИЙ
«ЧЕТВЕРТЕ ПОКОЛІННЯ ФІЛАТОВЦІВ»: СПАДКОЄМНІСТЬ ТРАДИЦІЙ ТА ЗДОБУТКИ ІНСТИТУТУ ІМЕНІ В. П. ФІЛАТОВА.....212

Любов ПОЛЄВА
ТРАДИЦІЇ СІЛ МИРНЕНСЬКОЇ ГРОМАДИ: ПАНАЇР 214

Надія БАЛАБАН
ЛІРНИЦТВО НА ОДЕЩИНІ ТА ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ В КУЯЛЬНИЦЬКІЙ ГРОМАДІ: ВИМІР КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ 221

Ярослав КНЯЗЄВ
МУЗЕЇ ЯК ПЛАТФОРМИ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР (НА ПРИКЛАДІ МУЗЕЮ ІСТОРІЇ ТА ЕТНОГРАФІЇ НЕМИРІВЩИНИ) 227

Ольга ЛИСЕНКО
ГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕКОРАТИВНОГО ШРИФТУ В УКРАЇНСЬКИХ САКРАЛЬНИХ СТАРОДРУКАХ XIV–XVI ст. 235

Марі ЯРОШЕВИЧ
НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ТА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА В ТВОРЧОСТІ ПИСЬМЕННИКІВ ДОНБАСУ 240

Наталія ДМИТРІЄВА
ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТА ПРИНЦИПИ ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ ФРАНЦІЇ ТА НІМЕЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ 243

Катерина БАРБАЯНОВА
КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИСТАВКА «ВІЙНА, ЩО ТРИВАЄ...» ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНОГО ДІАЛОГУ 247

РОДИННЕ СВЯТО «ЖИВИЙ КОД НАЦІЇ – КОБЗАРСЬКО-ЛІРНИЦЬКА ТРАДИЦІЯ» 249

ФОТОРЕПОРТАЖ 252

УДК 027.7(477.411)НБ УДУ: 008-048.67-049.34

Mykhailo BEZSMERTNYI,
lead librarian, Dragomanov Ukrainian State University,
Kyiv, Ukraine.

DIGITAL COLLECTIONS OF DRAGOMANOV UKRAINIAN STATE UNIVERSITY'S ACADEMIC LIBRARY FOR CULTURAL HERITAGE PRESERVATION AND POPULARIZATION

Анотація. Доповідь присвячено ініціативам Наукової бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова щодо збереження культурної спадщини, цифровізації та популяризації вмісту її фондів. Розглянуто систему цифрових колекцій, що функціонує на базі програмного забезпечення Omeka. Проведено огляд колекції оцифрованих рідкісних видань, архіву малотиражної університетської газети «За педагогічні кадри», віртуальних книжкових виставок та меморіалу загиблим героям. Підкреслено, що розміщення матеріалів у відкритому доступі сприяє підвищенню доступності інформації та формуванню інтересу до української культури.

Ключові слова: *УДУ імені Михайла Драгоманова, електронні колекції, цифрові колекції, Omeka, оцифрування, рідкісне видання, малотиражна газета, університетська бібліотека.*

The policy of cultural heritage preservations is evidence of society's maturity and contributes to enhancement of cultural wealth and the acquisition of specific temporal experience. The importance of cultural heritage preservation is enshrined in Article 54 of the Constitution of Ukraine [1].

The development of rules for handling monuments of the past evolved in parallel with global historical developments. Documents such as the Athens Charter (1933), the Venice Charter (1964), the Washington Charter (1987) among others were proclaimed. UNESCO and ICOMOS were founded to promote the cultural heritage preservation. In the 21st century, there is significant momentum in multidisciplinary collaborations that pursue these goals [10; 11].

Ukraine has developed comprehensive legislation and participates in international conventions for the protection of tangible and intangible cultural heritage [2]. Due to the russian-Ukrainian war, the preservation of monuments has become an act of asserting national identity rather than merely preventing their loss [7]. Both national institutions and public initiatives, supported by the international community, are developing new approaches and mechanisms for the protection, popularization and digitization of cultural heritage.

Dragomanov Ukrainian State University is also involved in these processes. The Educational and Scientific Institute of Philosophy and Educational Policy offers educational programs in cultural studies from bachelor to doctoral levels [4]. The university organizes international conferences (for example, the 10th conference "Current problems in the development of Ukrainian and foreign arts" was held in May 2025, with several panels devoted to the issue [3]) and publishes journals such as Cultural Studies Almanac. Geological, biological, and historical museums also operate.

The Academic Library is one of the university's structural units closely related to heritage preservation [5]. Its collection contains over 1 million copies, including 15 thousand in the rare books collection. The Digital Repository ensures long-term storage and provides open access to educational and scientific sources [6].

An important milestone in the development of technology for preserving and popularizing rare and valuable documents from the library's collection was the implementation of a digital collections system. In 2011, a website was launched based on DC-visu 2.0 software, presenting electronic copies of rare publications dedicated to Mykhailo Dragomanov and Taras Shevchenko. Later, a collection of electronic thematic exhibitions created by the library staff was established. The archived version is maintained for backward compatibility [9].

In 2021, a project of retrocatalogization of the specialized, limited-circulation newspaper "За педагогічні кадри" ("For pedagogical staff") was initiated. This was the official printed publication of Gorky Kyiv State Pedagogical Institute, the predecessor of the current university, and digitized issues were added to the digital collections [8].

Digital collections acquired their current appearance in 2023 after migration to Omeka platform, developed by Roy Rosenzweig Center for History and New Media at George Mason University [12]. It was chosen due to its speed, ease of management, and compliance with modern international standards. Omeka uses the Dublin Core standard for metadata and is designed for presenting cultural heritage objects. The

portal's content is indexed by search engines, and the interface is user-friendly and supports displaying objects directly during page browsing.

The digital collections of Dragomanov Ukrainian State University's Academic Library include a rare publications collection, virtual book exhibitions, the digital archive of the "For pedagogical staff" newspaper mentioned above, a collection dedicated to university faculty and scientists, and Memorial for Fallen Heroes of Dragomanov University.

The decision to digitize rare publications was made during the retrocatalogization of the corresponding collection. There were publications that did not have electronic versions in other world collections. Twenty-six documents cover the period from 1881 to 1940, dedicated to different fields such as chemistry, physics, linguistics, and theater. All materials are available in open access for interested parties. The collection dedicated to Mykhailo Dragomanov includes 31 documents from 1870-1931, either authored by him or concerning him. Additionally, the collection contains a modern edition of collected works compiled by university faculty, as well as photographic, audio, and video materials. The collection dedicated to Taras Shevchenko includes 23 documents covering 1862-1947.

Virtual book exhibitions are created on the occasion of outstanding events and the introduction of thematic courses taught at university faculties. Bibliographers and departmental specialists collect information and compile source lists from the library's collections, formatting them as presentations that are subsequently used by faculty for delivering lectures and distributed to students as course bibliographies. Copies of presentations are archived in PDF format in the collection for access by future students and other interested parties. This promotes increased student awareness of library usage opportunities and popularizes our resources.

The digital archive of the publication "(За) Педагогічні кадри" ("(For) Pedagogical Staff") was created during the digitization and retrocatalogization project of the paper collection. The aim of the project is to simplify access and to develop possibilities for researching the university's history as well as source studies in general, and preserve the originals. There are 218 digitized issues out of over 1200 available in total, covering the periods 1957-1961, 1970, and 2010-2016.

The collection "Actors of the University's Scientific and Educational Space" is dedicated to figures in pedagogy. The goal is to create a source of information about the educational and scientific achievements of outstanding university faculty in a concise, interactive format that complements information from sources such as the repository,

scientometric databases, and bibliographic indexes, and can serve as a primary point for researching academic achievements.

Recently, a digital memorial was created to honor those who gave their lives in defense of independence in the russian-Ukrainian war. We consider it our duty to pay tribute to the fallen heroes and preserve their memory for future generations. The collection presents photographs, biographical materials, and publications about students, staff, and graduates who perished at the hands of russian invaders.

Thus, we are confident that the digital collections portal of Dragomanov Ukrainian State University's Academic Library contributes to the preservation of cultural heritage by covering the history of the imperial, Soviet, and independence periods; it increases information accessibility through open access placement of rare and valuable resources and fosters interest in the study of Ukrainian culture. Overall, these initiatives demonstrate the potential of university libraries to act as dynamic centers for cultural preservation, education, and documentation of contemporary historical events within both national and international contexts.

References

1. Конституція України : від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text (дата звернення: 11.08.2025).
2. Культурна спадщина України. ВУЕ – *Велика українська енциклопедія*. URL: http://vue.gov.ua/Культурна_спадщина_України (дата звернення: 11.08.2025).
3. Міністр культури та стратегічних комунікацій України відзначив внесок Драгомановського університету у вивченні культурної спадщини. *Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики*. URL: https://nnifop.udu.edu.ua/index.php/fakultet/novyny/746-ministr-kultury-ta-stratehichnyi-komunikatsii-ukrainy-vidznachyv-vnesok-drahomanovskoho-universytetu-u-vyvchenni-kulturnoi-spadshchyny (дата звернення: 11.08.2025).
4. Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики. *Головна.* URL: https://nnifop.udu.edu.ua (дата звернення: 11.08.2025).
5. Наукова бібліотека УДУ імені Михайла Драгоманова. *Головна.* URL: https://lib.udu.edu.ua (дата звернення: 11.08.2025).
6. Репозитарій УДУ імені Михайла Драгомановаю – *Головна.* URL: https://enpuir.udu.edu.ua (дата звернення: 11.08.2025).

7. Трач Ю. Культурна спадщина в Україні: ініціативи щодо збереження та оптимізації захисту. *Питання культурології.* 2025. № 45. С. 194–209. URL: https://doi.org/10.31866/2410-1311.45.2025.325054 (дата звернення: 11.08.2025).

8. Цифровий архів періодичного видання «За педагогічні кадри» («Педагогічні кадри»). *Цифрові колекції Наукової бібліотеки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.* URL: https://libdc.udu.edu.ua/collections/show/2 (дата звернення: 11.08.2025).

9. DC-visu - Система керування електронними колекціями. *Наукова бібліотека / Український державний університет імені Михайла Драгоманова.* URL: http://old.lib.npu.edu.ua/new-collections/collections (дата звернення: 11.08.2025).

10. Jagielska-Burduk A., Pszczyński M., Stec P. Cultural heritage education in UNESCO cultural conventions. *Sustainability.* 2021. Vol. 13, № 6. P. 35–48. URL: https://doi.org/10.3390/su13063548 (date of access: 11.08.2025).

11. Lanxin Li, Yue Tang. Towards the contemporary conservation of cultural heritages: an overview of their conservation history. *Heritage.* 2023. Vol. 7, № 1. P. 175–192. URL: https://doi.org/10.3390/heritage7010009 (date of access: 11.08.2025).

12. Omeka. *Wikipedia, the free encyclopedia.* URL: https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Omeka (date of access: 11.08.2025).